

เดินในฝัน

โดย

นางสาวเปี่ยมจันทร์ บุญไทร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปมหาบัณฑิต

สาขาวิชาประติมากรรม

ภาควิชาประติมากรรม

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2551

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

เดินในฝัน

โดย

นางสาวเปี่ยมจันทร์ บุญไทร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปมหาบัณฑิต

สาขาวิชาประติมากรรม

ภาควิชาประติมากรรม

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2551

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

WALK THROUGH MY DREAM

By

Piamchan Boontrai

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree

MASTER OF FINE ARTS

Department of Sculpture

Graduate School

SILPAKORN UNIVERSITY

2008

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้วิทยานิพนธ์เรื่อง “เดินในฝัน” เสนอโดย
นางสาวเปี่ยมจันทร์ บุญไทร เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาประติมากรรม

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ชินะตั้งกูร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. อาจารย์ศราวุธ ดวงจำปา
2. รองศาสตราจารย์วิชัย สิทธิรัตน์

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ถนอมจิตร ชุ่มวงศ์)

...../...../.....

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์เข็มรัตน์ กองสุข)

...../...../.....

..... กรรมการ

(อาจารย์ไพยนต์ บรรจงเกลี้ยง)

...../...../.....

..... กรรมการ

(อาจารย์ศราวุธ ดวงจำปา)

...../...../.....

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์วิชัย สิทธิรัตน์)

...../...../.....

49002207 : สาขาวิชาประติมากรรม

คำสำคัญ : เดินในฝัน

เปี่ยมจันทร์ บุญไทร : เดินในฝัน. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : อ.ศราวุธ ดวงจำปา และ รศ.วิชัย สิทธิรัตน์. 26 หน้า.

วิทยานิพนธ์ “เดินในฝัน” นี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาค้นคว้า และสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรม จำนวน 3 ชิ้น ที่แสดงออกถึงอารมณ์ความรู้สึกของมนุษย์ที่มีต่อสภาพความคิดภายในจิตใจ โดยอาศัยประสบการณ์และจินตนาการ นำเสนอผลงานประติมากรรมผ่านสุนทรียภาพทางทัศนศิลป์ให้ได้สมบูรณ์ รวมทั้งการสังเคราะห์ทางด้านทัศนศิลป์ เนื้อหา และการแก้ไขปัญหาการสร้างสรรค์.

ภาควิชาประติมากรรม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2551

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 1. 2.

49002207 : MAJOR : SCULPTURE

KEY WORD : WALK THROUGH MY DREAM

PIAMCHAN BOONTRAI : WALK THROUGH MY DREAM. THESIS ADVISORS :
SARAVUDTH DUANGJUMPA, AND ASSOC.PROF.VICHAJ SITHIRAT. 26 pp.

The thesis "Walk through my dream" was purpose to create three pieces of sculptures that express the human emotion and mentality inspired by experience and imagination and present it with the process of visions art completely wish was well-done analyzed.

Department of Sculpture Graduate School, Silpakorn University Academic Year 2008
Student's signature

Thesis Advisors' signature 1. 2.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษา และการสร้างสรรค์ ในโครงการวิทยานิพนธ์นี้ ข้าพเจ้าขอน้อมรำลึกถึงผู้มีพระคุณ ซึ่งประกอบไปด้วย บิดามารดา และญาติพี่น้องผู้ให้ประสบการณ์ ความสำนึกคิด และเกื้อหนุนสิ่งดีงามเสมอมา ขอระลึกถึงพระคุณของครูบาอาจารย์ทุกท่าน อาจารย์ศราวุธ ดวงจำปา รองศาสตราจารย์วิรัช สิริรัตน ผู้ให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด อาจารย์นนทิวรรณ จันทนะพะลิน รองศาสตราจารย์เขมรัตน์ กองสุข อาจารย์จักรพันธ์ สีลาสินีกุล รองศาสตราจารย์ถนอมจิตร ชุ่มวงศ์ ขอขอบคุณอาจารย์ไพยนต์ บรรจงเกลี้ย ที่ให้การช่วยเหลือและคำแนะนำ และขอบคุณมิตรภาพของเพื่อน พี่น้องทุกคน

โครงการวิทยานิพนธ์นี้ ยังได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณ จากทุนอุดหนุนการวิจัยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร และ ทุนส่งเสริมการศึกษาการสร้างสรรค์ศิลปะ “มูลนิธิรัฐบุรุษ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์” ซึ่งต้องขอขอบพระคุณมา ณ ที่นี้ด้วย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์	2
สมมติฐานของการศึกษา	3
ขอบเขตการศึกษา.....	4
ขั้นตอนของการศึกษา.....	4
แหล่งข้อมูล	4
2 ที่มาของแนวคิด แรงบันดาลใจและอิทธิพล.....	5
แรงบันดาลใจในการสร้างรูปทรง	5
ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์	5
3 กระบวนการสร้างสรรค์	10
ขั้นตอนการสร้างสรรค์.....	10
การรวบรวมและกำหนดความคิดเป็นแรงบันดาลใจ	10
สรุปแนวความคิดเพื่อการสร้างสรรค์	10
การสร้างโครงสร้างของรูปทรง.....	10
วิธีการสร้างสรรค์	10
การวิเคราะห์และนำเสนอผลงาน	10

บทที่		หน้า
4	วิเคราะห์องค์ประกอบศิลป์ ทักษะธาตุพื้นฐาน และการแก้ปัญหาในการสร้างสรรค์	20
	รูปทรง.....	20
	โครงสร้างทางรูป	20
	โครงสร้างทางวัตถุ.....	20
	เนื้อหา.....	21
	ประเด็นของประติมากรรมแต่ละชิ้น	21
	การแก้ปัญหาในการสร้างสรรค์.....	22
5	สรุป.....	23
	บรรณานุกรม.....	24
	ประวัติผู้วิจัย	25

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 1	6
2	ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 1	7
3	ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2	8
4	ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2	9
5	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 1 ภาพที่ 1	11
6	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 1 ภาพที่ 2	12
7	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 1 ภาพที่ 3	13
8	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2 ภาพที่ 1	14
9	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2 ภาพที่ 2	15
10	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2 ภาพที่ 3	16
11	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3 ภาพที่ 1	17
12	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3 ภาพที่ 2	18
13	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3 ภาพที่ 3	19

บทที่ 1

บทนำ

ภาพแห่งความจริงที่มนุษย์ ู้สึก และสัมผัสขณะที่ยังมีสตินั้นเป็นจริงมากเพียงใด ความ ตื่นเต้น ความหวาดกลัว ความรู้สึก ดีใจ เสียใจ ความรู้สึกนั้นเกิดขึ้นตลอดเวลา และยังคงติดตามไปใน ความฝัน ประสบการณ์ในความฝันนั้นมีการผสมกันระหว่างประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจริง กับ ประสบการณ์จากการจินตนาการ

ข้าพเจ้าได้สังเกตเห็นเสมือนจริงในงานศิลปกรรม ที่มีความคล้ายคลึงกับภาพในความ ฝัน ที่มีอารมณ์ ความรู้สึกที่หลากหลาย บวกกับภาพและสถานการณ์ที่สามารถนำเราให้คล้อยตาม ไปกับเหตุการณ์นั้นๆ เช่น จะเห็น ได้ชัดจากภาพยนตร์ ซึ่งทุกสิ่งเกิดจากการสมมุติขึ้นทั้งสิ้น มันเป็น ความเสมือนจริงที่เกิดขึ้นใน โลกของความฝันและงานศิลปกรรม

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ข้าพเจ้าได้เห็นตัวเองในภาพความฝันสามารถทำสิ่งที่ข้าพเจ้าไม่สามารถทำได้ในชีวิต จริง อย่างเช่น การบินได้ อยู่ในเหตุการณ์และสถานการณ์ที่แปลก ทำให้ข้าพเจ้าสนใจที่จะศึกษาว่า สิ่งที่เกิดขึ้นในความฝันมันสามารถช่วยแก้ปัญหาให้กับสถานการณ์จริง ในชีวิตจริงมากเพียงใด

จากการที่ข้าพเจ้าได้ศึกษา และได้พบว่ามีผู้ที่ศึกษาเกี่ยวกับจิตวิทยาภาพความฝันอยู่ หลายท่าน ต่างก็มีทฤษฎี และความเห็นที่แตกต่างกันออกไป ตามความเชื่อของฟรอยด์ ความฝัน คือ การแสดงออกของจิตใต้สำนึกของผู้ฝัน หากในความเป็นจริงผู้ฝันปรารถนาที่จะกระทำบางอย่างใน ความเป็นจริง หรือแสวงหาบางอย่างในความเป็นจริงแต่ไม่สามารถกระทำ หรือได้รับการ ตอบสนองได้ ก็จะถูกเก็บกดเอาไว้ในส่วนของจิตใต้สำนึก และจะถูกแย้มพรายออกมาในยามหลับ ในรูปแบบความฝัน

ความฝันมักจะมาในรูปแบบของสัญลักษณ์มากกว่าที่จะฝันตรงๆ ฟรอยด์ยังโยงความ ฝันเข้ากับแรงขับทางเพศ ในแง่ที่ว่าความฝันเป็นการชดเชยความพึงพอใจทางเพศอีกด้วย ดังนั้นใน การแปลความฝันของฟรอยด์ จึงมักจะเชื่อมโยงกับเรื่องเพศอยู่ตลอดเวลา คาร์ล จุง (Carl Jung)

ลูกศิษย์ของ فروยด์ กลับมีความคิดเห็นที่ต่างกันอย่างสิ้นเชิง เช่นเดียวกับ แอดเลอร์ (Adler) ที่เคยเป็นลูกศิษย์ของ فروยด์ เช่นกัน

คาร์ล จุง มองว่าความฝันเป็นการชดเชยจิตใจ (Compensation Function) เพื่อให้เกิดภาวะสมบูรณ์ของจิตใจ และมีการแปลความหมายเช่นเดียวกับ فروยด์ แต่ความฝันของ จุง นั้น ไม่ได้เจาะจงไปที่เรื่องเพศเพียงอย่างเดียวเหมือน فروยด์ แต่ จุง จะแปลความหมายความฝันในแง่ของการเติมเต็มส่วนที่ขาดหายไปในชีวิตประจำวันของผู้ฝันให้เกิดความสมดุลทางจิตใจ

แอดเลอร์ มองแตกต่างออกไปจาก فروยด์ และ จุง เขาเชื่อว่าความฝันเป็นเรื่องราวความรู้สึก อารมณ์ ความคิดที่คำนึง ที่กำเนิดต่อเนื่องมาจากช่วงเวลากลางวัน มากกว่าที่จะเป็นความปรารถนาในระดับจิตใต้สำนึกหรืออาการชดเชยจิตใจ

ทฤษฎีความฝันในยุคหลังๆ ที่เขียนโดย แอลเลน ฮอบสัน (Allan Hobson) และ โรเบิร์ต แมคคาร์ลีย์ (Robert Maccarley) กลับมองในแง่ของสรีรวิทยาแทนที่จะกลายเป็นเรื่องจิตวิทยา ไม่เกี่ยวข้องกับจิตใต้สำนึกแต่อย่างใด ทั้งคู่ให้เหตุผลว่า ขณะที่กำลังนอนหลับอยู่ในช่วงการหลับ REM (Rapid Eyes Movement) เซลล์สมองที่มีหน้าที่ในการควบคุมการเคลื่อนไหวร่างกายถูกกระตุ้น แต่ไม่ได้มีการส่งคำสั่งออกไปยังอวัยวะปลายทาง ทำให้สมองสืบค้นเอาจากส่วนสะสมความทรงจำแทน และก่อให้เกิดเป็นภาพฝันขึ้น เรียกทฤษฎีของสองคนนี้ว่า Activation – Synthesis Hypothesis

ซึ่งทฤษฎีที่กล่าวมาทั้งหมดเป็นการหาคำตอบกับภาพที่เกิดในความฝัน ซึ่งเป็นประสบการณ์หนึ่งที่มีผลต่อการทำงานของข้าพเจ้า เพราะภาพนั้นเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดจินตนาการที่แปลกใหม่ และตอบสนองแนวคิดการทำงานของข้าพเจ้าได้เป็นอย่างดี

ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. ข้าพเจ้าต้องการที่จะนำเสนอผลงานในรูปแบบประติมากรรม เพื่อนำเสนอเนื้อหาและแนวความคิดที่สอดคล้องเกี่ยวกับภาพแห่งความสุขที่ข้าพเจ้าได้พบเห็นในจินตนาการของข้าพเจ้าที่ทำให้ข้าพเจ้ามีความสุขกับสิ่งที่ข้าพเจ้าสร้างขึ้น
2. ข้าพเจ้าต้องการถ่ายทอด โดยใช้รูปแบบประติมากรรม โดยการประกอบกันของรูปทรงพื้นผิว และพื้นที่ว่าง นำมาจัดองค์ประกอบให้เหมาะสมและเกิดความสมดุลของรูปทรง
3. ผลงานประติมากรรมจะนำเสนอเรื่องราวของเด็กผู้หญิง ที่มีความสุขกับจินตนาการของตัวเอง โดยการสร้างโลกส่วนตัวขึ้นมา เพื่อถ่ายทอดความรู้สึกที่อยู่ภายในของข้าพเจ้าที่เต็มไปด้วย

ด้วยความสุข และเบิกบานใจทุกครั้งกับภาพที่ตัวข้าพเจ้าสร้างขึ้นในจินตนาการกับสิ่งที่ข้าพเจ้ารัก และผูกพัน ไม่ว่าจะเป็นสิ่งของ สิ่งมีชีวิต บุคคลในครอบครัว

4. ข้าพเจ้ามีความปรารถนาที่จะให้ผลงานชุดนี้เป็นส่วนที่เติมเต็ม ความสุขให้กับ ผู้คนที่ได้พบเห็น และเกิดจินตนาการรวมกัน เพื่อความผ่อนคลายจากสภาพสังคมที่เต็มไปด้วย การแข่งขันและความสับสนวุ่นวาย

5. ข้าพเจ้าปรารถนาจะนำเสนอผลงานประติมากรรมชุดนี้ต่อสาธารณชนเพื่อ ประเมินผลตอบกลับ

6. ข้าพเจ้าปรารถนาให้งานประติมากรรมชุดนี้ได้เป็นประโยชน์แก่คนรุ่นหลังได้ศึกษา หาข้อมูล

สมมติฐานของการศึกษา

1. การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ ข้าพเจ้านำเสนอเรื่องราวจากความรู้สึกที่มี ต่อธรรมชาติ ไม่ว่าจะเป็นคน สัตว์ หรือสิ่งของที่ข้าพเจ้ารักและผูกพัน ในมุมมองของข้าพเจ้า และผสมผสานกับจินตนาการเกิดเป็น ภาพ และเป็นบรรยากาศ ที่แตกต่างจากความเป็นจริงเหมือน หลุดเข้าไปโลกแห่งความฝัน ซึ่งเต็มไปด้วยความสุขและสนุกสนาน อิ่มเอิบ เบิกบาน ความรัก และ ความผูกพัน

2. การศึกษาหาข้อมูล เพื่อการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ ข้าพเจ้าได้ศึกษา รูปแบบและแนวความคิดจากศิลปินไทยและศิลปินต่างประเทศ ทางด้านองค์ประกอบศิลป์ ข้าพเจ้า ได้ศึกษา รูปทรง เส้น สี พื้นผิว และพื้นผิว

3. ในการนำเสนอผลงานแสดงถึงความสุข สนุกสนานของจินตนาการที่เกิดขึ้นใน มุมมองของข้าพเจ้า ที่มีต่อคนในครอบครัว สัตว์เลี้ยง และของใช้ที่รักและผูกพัน หรือโดยนำเสนอ ความรู้สึกผ่าน รูปทรงของเด็กผู้หญิงในลักษณะที่กำลังหลับตาอย่างมีความสุข ในบรรยากาศที่มีอยู่ ท่ามกลางสายลมของธรรมชาติที่พัดผ่านมา เต็มไปด้วยความสดชื่น และมีชีวิตชีวา โดยการติดตั้งที่ ให้ความรู้สึกเหมือนกำลังลอยอยู่ในอากาศ และรูปทรงของสิ่งมีชีวิตที่ไม่มีรูปร่างที่แน่นอน สามารถเปลี่ยนแปลงไปได้ตลอดเวลา เป็นรูปทรงที่อิสระ ที่มีปริมาตร กลมกลืน เรียบง่าย ด้วยเทคนิคการปั้นหล่อเพื่อความสมบูรณ์ในด้านการสร้างรูปทรง

4. ข้าพเจ้าสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมชุดนี้ เพื่อสะท้อนให้เห็นความสุขของการ มองโลกในแง่ดี นั้นช่วยให้สุขภาพจิตดี ไม่หมกมุ่นกับความทุกข์ กับสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้น ช่วยทำให้ เกิดอารมณ์ที่สดใส และเกิดความสุขกับผู้ที่ได้ชมงานเป็นการพักผ่อนจากความจริงของชีวิตและ

ผ่อนคลายกับความฝัน ให้มีความฝัน และความหวัง มีความปรารถนาดีต่อกัน ให้กำลังใจ และความคล้อยตามให้เห็นถึงความสุขและคุณค่าของความสุข

ขอบเขตการศึกษา

1. ข้าพเจ้าจะนำเสนอผลงานประติมากรรมที่มีเนื้อหาซึ่งแสดงถึงความสุขกับการเข้าไปอยู่ในความฝันและจินตนาการกับธรรมชาติ คน สัตว์ และสิ่งของที่ข้าพเจ้ารักและผูกพัน
2. รูปแบบที่ต้องการนำเสนอเป็นรูปแบบประติมากรรม 3 มิติที่มีความสัมพันธ์กับธรรมชาติ คน สัตว์ และสิ่งของที่ข้าพเจ้ารักและผูกพัน
3. รูปแบบการนำเสนอประติมากรรมด้วยเทคนิค ปั้น หล่อ

ขั้นตอนของการศึกษา

1. สรุปลักษณะความคิดเพื่อค้นหารูปแบบและแนวทางในการสร้างสรรค์
2. ค้นหาแบบในการสร้างสรรค์โดยการร่างแบบจำลอง 2 มิติ 3 มิติ
3. นำแบบจำลอง 3 มิติ เข้าสู่กระบวนการวิจารณ์และอภิปราย โดยคณาจารย์ และสมาชิกในภาควิชา
4. นำบทสรุปในการวิจารณ์และอภิปรายมาปรับปรุงแบบจำลอง 3 มิติ เพื่อเตรียมการขยายผลงาน
5. นำแบบจำลอง 3 มิติ ขยายเป็นผลงานจริง และรวบรวมข้อมูล การทำงานเพื่อการสรุป

แหล่งข้อมูล

1. จากเอกสาร วารสาร และหนังสือต่างๆ เกี่ยวกับสัญลักษณ์ที่นำมาใช้
2. ประสบการณ์โดยตรงที่เคยพบเห็น
3. ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต
4. จากผลงานประติมากรรมที่เคยสร้างสรรค์
5. จากผลงานของศิลปินไทยและต่างชาติที่มีการแสดงออกและแนวคิดใกล้เคียงกัน

บทที่ 2

ที่มาของแนวคิด แรงบันดาลใจ และอิทธิพล

ข้าพเจ้าคิดว่าผู้หญิงนั้นเป็นสัญลักษณ์แห่งความฝันและจินตนาการ โดยข้าพเจ้าเลือกใช้รูปทรงของเด็กผู้หญิงในการนำเสนอแนวคิดนั้น

แรงบันดาลใจในการทำงานนั้นมาจากประสบการณ์จากการเห็นภาพตัวเองในความฝัน และภาพที่เกิดจากจินตนาการที่สร้างขึ้นในหัว ขณะที่อยู่คนเดียวในโลกของตัวเอง

ข้าพเจ้าได้ใช้ประสบการณ์ที่ผ่านมา เป็นข้อมูลพื้นฐานทางความคิดบวกกับจินตนาการนั้นเป็นการเปิดเข้าไปอีกโลก โลกหนึ่งที่เราจำกัดทางความคิด

แรงบันดาลใจในการสร้างรูปทรง

ในการสร้างสรรค์รูปทรงในงานประติมากรรมในครั้งนี้ ข้าพเจ้าเลือกใช้รูปทรงของเด็กผู้หญิง อายุประมาณ 5 – 6 ปี เพื่อนำเสนอความสดใส และไร้เดียงสาที่เต็มไปด้วยพลังแห่งความฝันและจินตนาการในอิริยาบถที่ต่างกัน แสดงอารมณ์ความรู้สึกที่หลากหลาย ด้วยการสร้างบริบทแวดล้อม เพื่อให้เกิดเป็นบรรยากาศที่อยู่ในโลกแห่งจินตนาการ

ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์

ข้าพเจ้าได้ศึกษาและออกแบบรูปทรงทางประติมากรรมให้นำเสนอในมุมมองที่แตกต่างออกไป เพื่อเปลี่ยนมุมมองของผู้ดู ซึ่งผลจากการทดลองครั้งนี้ ได้สร้างโลกในจินตนาการให้เกิดเป็นภาพงานประติมากรรมที่กำลังดำเนินเรื่องราวที่อยู่ในบรรยากาศที่เหนือจริง ซึ่งนั่นเป็นข้อมูลที่สำคัญในการศึกษา และเป็นจุดเริ่มของผลงานวิทยานิพนธ์

ภาพที่ 1 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1

ชื่อผลงาน : นีคือเพื่อนของฉัน หมายเลข 1

ขนาด : 70 x 110 x 200 เซนติเมตร

เทคนิค : ไฟเบอร์กลาส

ภาพที่ 2 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1

ชื่อผลงาน : นีคือเพื่อนของฉัน หมายเลข 1

ขนาด : 70 x 110 x 200 เซนติเมตร

เทคนิค : ไฟเบอร์กลาส

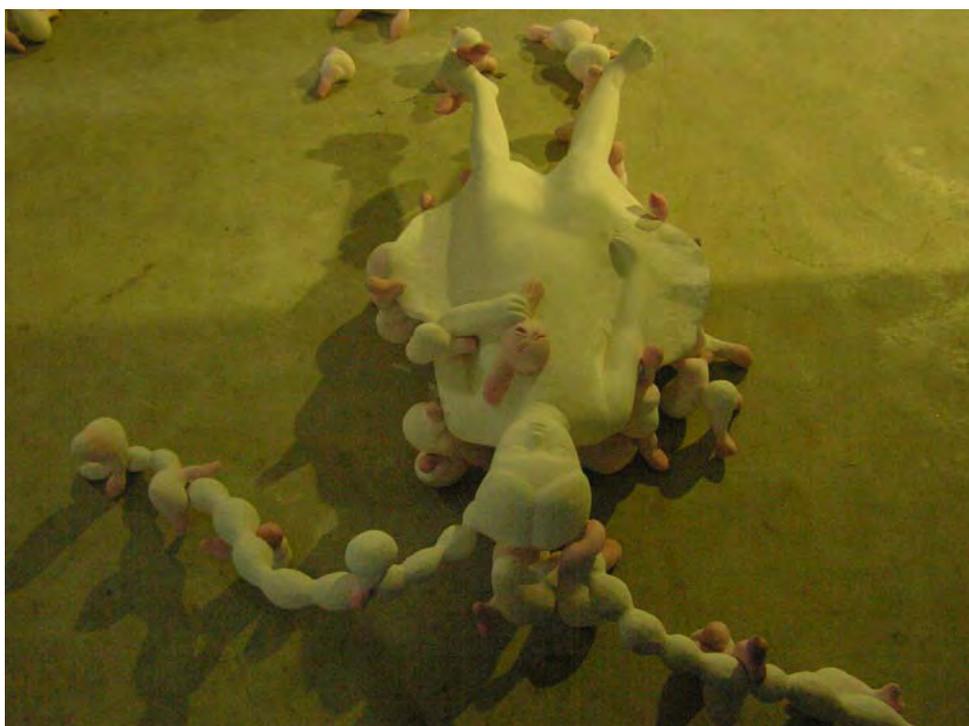

ภาพที่ 3 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2

ชื่อผลงาน : นี่คือเพื่อนของฉัน หมายเลข 2

ขนาด : 200 x 200 x 45 เซนติเมตร

เทคนิค : พลาสติก จัดวาง

ภาพที่ 4 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2

ชื่อผลงาน : นีคือเพื่อนของฉัน หมายเลข 2

ขนาด : 200 x 200 x 45 เซนติเมตร

เทคนิค : พลาสติกอร์ จัดวาง

บทที่ 3

กระบวนการสร้างสรรค์

ขั้นตอนการสร้างสรรค์

1. การรวบรวมและกำหนดความคิดที่เป็นแรงบันดาลใจ

1.1 จากประสบการณ์จากการเห็นภาพในความฝันที่แสดงความจริงใจในโลกจินตนาการ

1.2 จากประสบการณ์จากการสร้างภาพที่เกิดขึ้นให้หัวของตัวเอง ขณะที่อยู่ในโลกส่วนตัว

1.3 จากประสบการณ์ที่มีต่อเหตุการณ์ภายนอกที่เข้ามากระทบจิตใจ

2. สรุปแนวคิดเพื่อสร้างสรรค์

ข้าพเจ้าต้องการนำเสนอความเพลิดเพลิน ความสนุกสนาน ที่มีต่อจินตนาการที่ไร้ขีดจำกัด มานำเสนอในรูปแบบประติมากรรม โดยใช้สุนทรียภาพทางทัศนศิลป์เป็นตัวถ่ายทอดความรู้สึกนั้น เพื่อให้เกิดความสุขใจ ผ่อนคลาย และกระตุ้นจินตนาการ และประสบการณ์แห่งรอยยิ้มและเสียงหัวเราะ

3. การสร้างโครงสร้างของรูปทรง

ข้าพเจ้าได้นำรูปทรงธรรมชาติมาใช้เป็นโครงสร้างหลัก นั่นคือรูปทรงของเด็กผู้หญิงผสมผสานกับรูปทรงอิสระที่ประกอบเป็นผมเปียทั้ง 2 ข้างของเด็กผู้หญิง รูปทรงอิสระที่เป็นตัวการ์ตูนที่แสดงสีหน้า และอารมณ์ ซึ่งทั้งหมดประกอบกันเป็นรูปทรงที่มีลักษณะเหนือจริง

4. วิธีการสร้างสรรค์

4.1 ร่างแบบ 2 มิติ เพื่อค้นหารูปทรงที่ต้องการ

4.2 ร่างแบบ 3 มิติ เพื่อค้นหาองค์ประกอบและ โครงสร้าง

4.3 นำแบบร่าง 3 มิติ มาขยายตามสัดส่วนที่ต้องการ

5. การวิเคราะห์และนำเสนอผลงาน

ขั้นตอนนี้เป็นการสิ้นสุดกระบวนการสร้างสรรค์ เริ่มจากการวิเคราะห์ผลงาน หากจุดบกพร่องเพื่อทำการแก้ไขปรับปรุงผลงานให้เกิดความสมบูรณ์ พร้อมทั้งจะนำเสนอต่อคณาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และสาธารณชน เพื่อประเมินผลตอบกลับต่อไป

ภาพที่ 5 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1 ภาพที่ 1
ชื่อผลงาน : ฉันทและตัวฉัน
ขนาด : 70 x 430 x 69 เซนติเมตร
เทคนิค : ไฟเบอร์กลาส

ภาพที่ 6 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1 ภาพที่ 2
ชื่อผลงาน : ฉันทและตัวฉัน
ขนาด : 70 x 430 x 69 เซนติเมตร
เทคนิค : ไฟเบอร์กลาส

ภาพที่ 7 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1 ภาพที่ 3
ชื่อผลงาน : ถิ่นและตัวฉัน
ขนาด : 70 x 430 x 69 เซนติเมตร
เทคนิค : ไฟเบอร์กลาส

ภาพที่ 8 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2 ภาพที่ 1
ชื่อผลงาน : คิ่งและผลึก
ขนาด : 120 x 390 x 150 เซนติเมตร
เทคนิค : ไฟเบอร์กลาส

ภาพที่ 9 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2 ภาพที่ 2
ชื่อผลงาน : ดิ่งและผลัก
ขนาด : 120 x 390 x 150 เซนติเมตร
เทคนิค : ไฟเบอร์กลาส

ภาพที่ 10 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2 ภาพที่ 3
ชื่อผลงาน : ดิ่งและพลัก
ขนาด : 120 x 390 x 150 เซนติเมตร
เทคนิค : ไฟเบอร์กลาส

ภาพที่ 11 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3 ภาพที่ 1
ชื่อผลงาน : กลับหัว
ขนาด : 80 x 190 x 430 เซนติเมตร
เทคนิค : ไฟเบอร์กลาส

ภาพที่ 12 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3 ภาพที่ 2
ชื่อผลงาน : กลับหัว
ขนาด : 80 x 190 x 430 เซนติเมตร
เทคนิค : ไฟเบอร์กลาส

ภาพที่ 13 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3 ภาพที่ 3

ชื่อผลงาน : กลับหัว

ขนาด : 80 x 190 x 430 เซนติเมตร

เทคนิค : ไฟเบอร์กลาส

บทที่ 4

วิเคราะห์องค์ประกอบศิลปะพื้นฐานและการแก้ปัญหาในการสร้างสรรค์

รูปทรง

1. โครงสร้างทางรูป

เส้น (Line) เกิดจากการกำหนดขอบเขตของรูปทรง ของรูปทรงคน และรูปทรงอิสระ เพื่อสร้างความงามตามทัศนคติด้วยการใช้เส้น โครงสร้างที่ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหวต่อเนื่องและกลมกลืน

เส้นโครงสร้าง (Structural Line) เป็นเส้นที่มองไม่เห็นด้วยตา จะเป็นตัวเชื่อมโยงโครงสร้างของรูปทรงในการถ่ายเทน้ำหนัก และความสมดุลย์ของรูปทรงให้เกิดความสมบูรณ์

น้ำหนัก คือน้ำหนักของความอ่อนแก่ของบริเวณที่ถูกแสง และบริเวณที่เป็นเงาของวัตถุ ซึ่งรูปทรงเด็คนั้นมีความต่อเนื่องของแสงเงาที่กลมกลืน

ที่ว่าง เป็นส่วนสำคัญ เพราะที่ว่างนั้นเป็นส่วนหนึ่งของงาน ทำให้เกิดจังหวะ และความต่อเนื่องของรูปทรง

สี (Color) เป็นส่วนที่กระตุ้นให้เกิดอารมณ์คล้ายคลึงไปกับรูปทรงที่ถูกกำหนดขึ้น สีที่สดใสจะให้ความรู้สึกที่สดชื่น มีชีวิตชีวา สีเข้มหนักแน่นให้ความรู้สึกดั่งพลัง

ลักษณะพื้นผิว (Texture) ที่อยู่ในงานชุดนี้ ประกอบด้วย ผิวเรียบตึง และผิวที่เป็นขรุขระ เพื่อแยกความแตกต่างของวัตถุ ผิวคน และช่วยสร้างบรรยากาศของงานให้ดูไม่น่าเบื่อ

2. โครงสร้างทางวัตถุ

ในการสร้างสรรค์ประติมากรรมชุดนี้ ใช้เทคนิควิธีการปั้นรูปด้วยดินเหนียวเพื่อความเป็นอิสระในการสร้างรูปทรง หล่อด้วยไฟเบอร์กลาส

เนื้อหา

ประเด็นของผลงานประติมากรรมแต่ละชิ้นในวิทยานิพนธ์ชุดนี้

ประติมากรรมชิ้นที่ 1 ชื่อผลงาน ฉันทและตัวฉันท

เป็นการถ่ายทอดประสบการณ์ทางความคิด ขณะที่แยกตัวออกจากผู้คน และสร้างโลกแห่งจินตนาการขึ้นมา และผูกคูกัยกับตัวเองในโลกที่ตัวเองสร้างขึ้น

การออกแบบรูปทรง นำรูปทรงของเด็กผู้หญิง อายุประมาณ 5 – 6 ปี มีจัดวางในท่ามกลางที่ผ่อนคลาย กำลังเล่นกับตุ๊กตาอย่างตั้งใจและไม่สนใจคนรอบข้าง

ลักษณะทางองค์ประกอบ แบบสมดุล 2 ข้าง ไม่เท่ากัน ซึ่งเชื่อมต่อกจากรูปทรงหลักด้วยเส้นโค้ง ที่ไม่เท่ากัน ที่แผ่ขยายออกไปทางด้านข้างทั้ง 2 ด้าน ให้ความรู้สึกต่อเนื่องและลื่นไหล เส้นโค้งจากกระดูกสันหลังของรูปทรงหลักของเด็กผู้หญิงให้ความรู้สึกนุ่มนวล อ่อนโยน สีที่ใช้เป็นสีชมพู ให้ความรู้สึกสดใส ไร้เดียงสา

ประติมากรรมชิ้นที่ 2 ชื่อผลงาน ดิ่งและผลึก

งานประติมากรรมชิ้นนี้ นำเสนอความสับสนที่มีอยู่ในความคิด ที่พยายามจะต่อสู้กับความคิดของตัวเอง เพื่อหาคำตอบให้กับปัญหาและการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ

ลักษณะทางองค์ประกอบแบบไม่สมดุล โดยจัดวางให้องค์ประกอบด้านซ้ายเบากว่าด้านขวา เป็นการถ่ายเทน้ำหนักทางความรู้สึก ส่งผ่านทางรูปทรงที่สร้างขึ้นในทิศทางที่ขัดแย้งกัน เส้นที่เคลื่อนไหว ให้ความรู้สึกพลังของแรงลม พื้นผิว และร่องรอย ที่ช่วยให้เกิดบรรยากาศกับสายลมที่พัดผ่าน ทำให้ผลงานมีชีวิตชีวา ใบหน้าแสดงออกทางอารมณ์อย่างชัดเจน เช่น ดิ่งการรวบรวมพลังในการต่อสู้

ประติมากรรมชิ้นที่ 3 ชื่อผลงาน กลับหัว

ผลงานชิ้นนี้ เป็นการนำภาพที่เกิดจากความฝันมาถ่ายทอดผ่านประสบการณ์ที่สับสนของชีวิตเป็นสถานการณ์ที่อึดอัดและหาทางออกไม่ได้

ลักษณะทางองค์ประกอบชิ้นนี้ เป็นแบบสมดุล เท่ากันทั้ง 2 ด้าน โครงสร้างของรูปทรงเป็นสามเหลี่ยม ลักษณะรูปทรงประกอบด้วย รูปทรงหลัก เป็นเด็กผู้หญิงที่ห้อยหัวลง เพ้าติดเพดาน ผมเปียทั้งสองข้าง ห้อยลงมาเป็นจังหวะที่ไม่สม่ำเสมอ กัน จะเตะลงที่พื้น สีที่ใช้ไล่เป็นน้ำหนักจากขาว ชมพู แดง และม่วงแดง เป็นลำดับ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์และความรู้สึก

การแก้ปัญหาในการสร้างสรรค์

1. รูปทรงบรรยายเรื่องราวมากเกินไป หารูปทรงที่ตอบสนองความรู้สึกให้หลากหลายมากขึ้น
2. การสร้างรูปทรงแก้ปัญหาไม่ครบ 3 มิติ ทำให้บางมุมมองขาดองค์ประกอบที่สมบูรณ์
3. ปัญหาในการติดตั้ง เนื่องจากโครงสร้างภายในไม่ค่อยมีความแข็งแรง ทำให้การติดตั้งไม่สมบูรณ์

บทที่ 5

สรุป

จากการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ในชุดนี้ ข้าพเจ้าได้ศึกษาค้นคว้า และปฏิบัติตามกระบวนการสร้างสรรค์ทางทัศนศิลป์อย่างละเอียด ทั้งในด้านรูปทรง เนื้อหา ทัศนธาตุทางศิลปะ ความคิด และแรงบันดาลใจ ในการสร้างผลงาน ตามหัวข้อวิทยานิพนธ์ เรื่อง เดินในฝัน

ในผลงานประติมากรรมชุดนี้ได้รวบรวมประสบการณ์ที่ได้รับจากภาพในความฝัน และประสบการณ์ที่มาจากจินตนาการของตัวข้าพเจ้า เพื่อนำเสนอ ความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ที่มีอยู่ในโลกส่วนตัวของข้าพเจ้านั้นมาถ่ายทอด เพื่อหวังว่าจะเป็นการสร้างประสบการณ์แห่งความสุข เบิกบาน และอิ่มเอิบใจต่อผู้ดู เพื่อเป็นการผ่อนคลายจิตใจ

ในการศึกษาสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมชุดนี้ เน้นการศึกษาเพื่อสร้างสรรค์ผลงาน ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง มิได้เป็นจุดสิ้นสุดในการสร้างสรรค์ในแนวคิดนี้ แต่เป็นการขยายทัศนคติ เพื่อคิดและพัฒนารูปแบบในการสร้างสรรค์ต่อไปในอนาคต

บรรณานุกรม

- ชลูด นิ่มเสมอ. องค์ประกอบของศิลปะ. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2534.
- วิรุณ ตั้งเจริญ. มนุษย์กับความงาม. กรุงเทพมหานคร : โอ.เอส. พรีนติ้งเฮาส์, 2527.
- _____. ศิลปะและสังคม. กรุงเทพมหานคร : สันติศิริการพิมพ์, 2548.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. ทฤษฎีจิตวิทยาบุคลิกภาพ. กรุงเทพมหานคร : หมอชาวบ้าน, 2548.

ประวัติผู้วิจัย

นางสาว เปี่ยมจันทร์ บุญไตร

เกิด 19 มกราคม พ.ศ 2524 กรุงเทพมหานคร

ที่อยู่ 79/224 หมู่ 6 ตำบล ตลาดขวัญ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

อีเมล ปิยามchan_2524@hotmail.com

โทรศัพท์ 08-7933-7750

ประวัติการศึกษา

- 2542 - วิทยาลัยช่างศิลป์ (ลาดกระบัง)
- 2542 - ชั้นปีที่ 1 สาขาทัศนศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 2548 - ศิลปบัณฑิต (สาขาประติมากรรม) คณะจิตรกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
- 2551 - ศิลปมหาบัณฑิต (สาขาประติมากรรม) คณะจิตรกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

เกียรติประวัติ

- 2550 - ทูตนักศึกษาแลกเปลี่ยนจากสถาบัน Ecole Nationale Supérieure Des Beaux Arts (ENSBA)
- 2549 - ประกาศนียบัตรเกียรตินิยม อันดับที่ 1 การประกวดประติมากรรม สโมสรโรตารี ธนบุรี
- 2548 - รางวัลชมเชย นิทรรศการศิลปกรรมปูนปั้นแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 5
- 2547 - ประกาศนียบัตรเกียรตินิยม อันดับที่ 3 ประเภทประติมากรรม การประกวดศิลปกรรม อมตะ อาร์ต ครั้งที่ 1
- 2542 - ประกาศนียบัตรเกียรตินิยม อันดับที่ 1 (องค์ประกอบศิลป์) วิทยาลัยช่างศิลป์

ประวัติการแสดงผลงาน

- 2551 - นิทรรศการ The X Factor หอศิลป์ เที้ยว+น้ำฟ้า
- 2550 - นิทรรศการการประกวดประติมากรรม นิคมสารคดี

- 2550 - นิทรรศการผลงานนักศึกษาสถาบัน Ecole Nationale Supérieure Des Beaux Arts (ENSBA)
- 2549 - นิทรรศการศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 52
- นิทรรศการการประกวดประติมากรรมสโมสรโรตารี ชนบุรี
 - นิทรรศการศิลปกรรมปูนปั้นแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 5
 - นิทรรศการประกวดศิลปกรรม อมตะ อาร์ต ครั้งที่ 2
- 2548 - นิทรรศการศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 51
- นิทรรศการศิลปกรรมร่วมสมัยศิลปินรุ่นใหม่ ครั้งที่ 22
 - นิทรรศการประกวดศิลปกรรม อมตะ อาร์ต ครั้งที่ 1
- 2547 - นิทรรศการศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 50
- นิทรรศการการประกวดประติมากรรมติดตั้ง ณ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
 - นิทรรศการการประกวดประติมากรรมติดตั้ง ณ ธนาคารกรุงไทย
- 2546 - นิทรรศการการประติมากรรมขนาดเล็ก ครั้งที่ 20
- นิทรรศการเปิดบ้านคณะจิตรกรรมฯ มหาวิทยาลัยศิลปากร
- 2545 - นิทรรศการวาดเส้น คณะจิตรกรรมฯ มหาวิทยาลัยศิลปากร